623/01

Den 5. november 2001 blev i sag nr. 54.277:

xxxxx xx xxxx
xxxxxxxxxx xx xxxxxx
xxxx xxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring A/S
Krumtappen 2
2500 Valby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der via sit medlemskab af HK er omfattet af en pensionsordning i Kommunernes Pensionsforsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet anser et 2/3 løntilskud til et fleksjob som almindelig løn og på baggrund heraf har afvist, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning, bl.a. med henvisning til, at

- klageren er bevilget fleksjob med 2/3 løntilskud, hvilket ikke er ensbetydende med et varigt erhvervsevnetab på 2/3,
- at forsikringen har til formål at give den forsikrede en økonomisk kompensation ved et faktisk løntab, og at forsikringen alene yder dækning, såfremt en klager kan dokumentere en indtægtsnedgang på mindst 2/3, hvilket klageren ikke kan dokumentere, idet løntilskuddet må sidestilles med en løn-/arbejdsindtægt,
- løntilskuddet ikke er at betragte som en social ydelse, som skal holdes ude fra vurderingen af erhvervsevnetabet, samt
- at selskabet på grundlag af en selvstændige vurdering af klagerens helbredsforhold ikke finder, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Selskabet har endvidere i sin skrivelse af 14/11 2000 gjort forsikringsdækning betinget af, at klageren tilkendes førtidspension, svarende til et varigt og generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3.

Klagerens advokat har over for nævnet anført, at selskabets opfattelse er i strid med ankenævnets praksis. Advokaten har herved henvist til kendelse nr. 47.903 af 17/5 1999.

I selskabets skrivelse af 14/11 2000 til nævnet hedder det bl.a.: "Advokat S.Aa.H. har på vegne af forsikrede [klager] indgivet klage over, at selskabet har nægtet udbetaling i henhold til den tegnede pensionsordning. Advokat S.Aa.H. gør gældende, at forsikrede er bevilget fleksjob med 2/3 løntilskud, og at selskabet alene skal medregne 1/3 af lønnen som indtægt ved arbejde. På basis heraf finder advokat S.Aa.H., at forsikrede utvivlsomt opfylder betingelserne for en udbetaling i henhold til den tegnede pensionsordning. Det fremgår således af klageskrivelsen, at Ankenævnet for Forsikring er anmodet om at tage stilling til, hvorvidt forsikrede opfylder betingelserne for en udbetaling fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab, når forsikrede er ansat i et fleksjob med 2/3 løntilskud og oppebærer en indtægt svarende til fuld tid. … Det fremgår af pensionsregulativets § 5, at formålet med pensionsordningens ydelser er at sikre medarbejderen økonomisk ved lønbortfald på grund af erhvervsevnetab. Betingelserne for at opnå dækning ved erhvervsevnetab fra pensionsordningen hos Kommunernes Pensionsforsikring A/S er, *at* erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst 2/3 indenfor ethvert erhverv, *at* forsikrede ikke skønnes at være i stand til at tjene mere end 1/3 af den indtægt, der er sædvanlig for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn, og *at* forsikrede er fratrådt/lønudbetalingen er ophørt, jf. Pensionsregulativets § 6 samt Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse §§ 1-2. For at opnå dækning ved erhvervsevnetab fra gruppelivsforsikringen, skal der foreligge et varigt og generelt erhvervsevnetab på mindst 2/3 senest på det tidspunkt, hvor forsikrede fratræder sin stilling, jf. Pensionsregulativets § 11. Videre fremgår det af Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse § 6 samt Gruppelivsaftale nr. 78003, § 1, stk. 6, at selskabet har hjemmel til at gøre dækning ved erhvervsevnetab betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder. … Forsikrede fratrådte den pensionsgivende stilling knyttet til ord-

ningen hos Kommunernes Pensionsforsikring A/S med virkning fra den 1. april 1996. Den 17.09.1999 modtog selskabet første gang en telefonisk henvendelse om dækning ved erhvervsevnetab fra forsikrede [klager]. … Ifølge sagens lægelige oplysninger har [klageren] udviklet en meget lokaliseret lidelse i form af en diskusdegeneration mellem 4. og 5. lænderyghvirvel med symptomer fra lænderyggen og venstre ben. Det fremgår af sagens oplysninger, at [klageren] er 45 år og er uddannet advokatsekretær. Forsikrede har arbejdet som sekretær ved bl.a. et revisions- og advokatkontor samt ved praktiserende speciallæge. Efter fratrædelsen af den pensionsgivende stilling den 1. april 1996 overgik forsikrede til deltidsbeskæftigelse suppleret med arbejdsløshedsunderstøttelse. I september 1997 påbegyndte forsikrede en uddannelse til pædagog, som måtte opgives af helbredsmæssige årsager. Herefter påtog forsikrede sig deltidsbeskæftigelse indenfor sit tidligere erhverv som sekretær, men måtte lade sig endelig sygemelde den 19. oktober 1998. På trods af forsikredes ønske om en uddannelse til radiograf med mulighed for vekslende arbejdsstillinger, har N. Kommune ikke fundet grundlag for en revalidering. Efterfølgende er forsikrede af kommunen bevilget et fleksjob i lettere kontorarbejde med et løntilskud svarende til 2/3. Det er oplyst, at forsikrede fra den 28. januar 2000 arbejder maksimalt 4 timer dagligt. På denne baggrund har selskabet den 26.05.2000 truffet afgørelse om, [klageren] ikke kan anses for at være berettiget til dækning fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab, da hun ikke opfylder alle betingelserne for at være dækningsberettiget. ***Selskabets stillingtagen til klagen, jf. vedtægter for Forsikringsankenævnet § 4, stk. 4.:*** Det skal præciseres, at klagens tema alene angår spørgsmålet, hvorvidt det kommunale tilskud fra fleksløsnordningen kan tages i betragtning ved selskabets vurdering af, om forsikrede opfylder de for ordningen gældende betingelser for at opnå dækning fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab. På denne baggrund har selskabet med nærværende skrivelse ikke anført anbringender vedrørende invaliditetstidspunktet, men forbeholder sig ret til at gøre det senere, såfremt det bliver gjort til genstand for en tvist."

Selskabet har herefter nærmere redegjort for kriterierne for bevilling af henholdsvis fleksjob og førtidspension. I skrivelsen hedder det videre: "Forudsætningen for at gøre fleksjob-indtægten gældende som grundlag for et afslag på dækning fra pensionsordningen er, at den samlede indtægt ved fleksjobbet skal betragtes som en løn-/arbejdsindtægt, eller noget der kan sidestilles hermed. Selskabet finder ikke, at den del af løn-

nen, som hidrører fra kommunens tilskud under flekslønsordningen, skal betragtes som en social ydelse og på dette grundlag holdes ude fra vurderingen af erhvervsevnetabet. Selskabet er af den opfattelse, at den samlede indtægt fra fleksjobbet skal kvalificeres som en indtægt, der må *sidestilles med en løn-/arbejdsindtægt*. Selskabet har her lagt vægt på, at den ansatte i et fleksjob er udstyret med lønmodtagerrettigheder og -pligter i et sådant omfang, at den ansatte i et fleksjob må sidestilles med en almindelig lønmodtager."

Selskabet har endvidere redegjort for lov om aktiv socialpolitik, herunder selvforsørgelsesprincipperne heri. Videre hedder det i skrivelsen: "Endeligt skal det bemærkes, at flekslønsordningen i realiteten ikke afviger væsentligt fra den situation, hvor den forsikrede modtager invaliditetsydelse efter lov om socialpension § 18. Ifølge § 18 kan personer, som har et svært handicap, og som er berettigede til mellemste eller højeste førtidspension, tilkendes en invaliditetsydelse, hvis de oppebærer en erhvervsindtægt, der udelukker tilkendelse af førtidspension. I sådanne tilfælde vil den forsikrede ofte heller ikke have krav på udbetaling fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab, idet der ikke er en lønnedgang i et dækningsberettigende omfang. Forsikringsankenævnet har i kendelse nr. 49995 af 04.10.1999 taget stilling til denne situation, hvor forsikrede på grund af en svær hjertelidelse var tilkendt invaliditetsydelse efter lov om social pension § 18. Forsikrede ville være berettiget til mellemste førtidspension, hvis ikke han var i arbejde. Forsikrede kunne på grund af en meget velmenende og forstående arbejdsgiver opretholde sin stilling som værkfører til en uændret aflønning svarende til fuld tid. *Imidlertid svarede forsikredes reelle arbejdsindsats ikke til den faktiske aflønning på papiret.* Det blev i kendelsen lagt til grund, at forsikredes arbejdsevne var nedsat til 1/3 eller mindre. Videre udtalte ankenævnet, at forsikrede imidlertid opretholdt samme indtjening, som før han blev syg. Nævnet fandt på den baggrund, at kravet i de gældende forsikringsbetingelser om *forringede indtjeningsmuligheder*, som forudsætning for præmiefritagelse og udbetaling, *ikke var opfyldt.* Ved denne kendelse har ankenævnet således lagt vægt på forsikredes faktiske og samlede arbejdsindtægt (indtjening) ved vurdering af erhvervsevnen - på trods af, at forsikrede reelt yder en meget lav arbejdsindsats (forsikrede har på et lægeligt grundlag en nedsat erhvervsevne på 2/3), der ikke varer til aflønningen på fuld tid. … Personer, der er berettiget til invaliditetsydelse efter § 18, kan også være berettiget til fleksjob. Såfremt den forsikrede i kendelse nr. 49.995 havde op-

nået en aftale under flekslønsordningen med pågældende arbejdsgiver og kommune, ville forsikrede efter Forsikringsankenævnets praksis formodentlig være berettiget til dækning fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab. Efter selskabets opfattelse kan dette føre til, at der kan blive afsagt kendelser, hvis udfald ville forekomme urimelige - ikke mindst af hensyn til at sikre en lige behandling af de forsikrede. Herudfra gør selskabet gældende, at den samlede indtægt ved en ansættelse i et fleksjob må *sidestilles med en løn-/arbejdsindtægt.* … Forsikringsbetingelserne anvender begreberne løn og indtjening, hvorfor indtægter, der kan sidestilles med løn-/arbejdsindtægter, er omfattet af ordlyden. Da selskabet sidestiller den samlede lønindtægt ved et fleksjob med en arbejdsindtægt, er den forsikrede ikke berettiget til dækning fra pensionsordningen, hvis der oppebæres en arbejdsindtægt på mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Herved kan den forsikrede ikke anses for at opfylde forsikringsbetingelserne om forringede indtjeningsmuligheder. Dette må siges at være tilfældet, fordi den forsikrede ved ansættelsen i et fleksjob aflønnes svarende til 37 timer ugentligt, uanset forsikrede ud fra en rent helbredsmæssig vurdering har et erhvervsevnetab på mindst 2/3. Er der ikke lidt et løntab på mindst 2/3, må selskabet afvise dækning fra pensionsordningen under henvisning til, at der ikke er dokumenteret en indtægtsnedgang på mindst 2/3. • I nærværende sag har selskabet ved vurderingen af erhvervsevnetabet lagt vægt på, at forsikrede på tidspunktet for afgørelsen er ansat i et fleksjob som kontorassistent efter lov om aktiv socialpolitik §§ 71-73, og at forsikrede ved denne ansættelse oppebærer en månedsløn på 16.730 kr. svarende til 37 timer ugentligt. Selskabet sidestiller den samlede lønindtægt ved fleksjobbet med en arbejdsindtægt. [Klageren] opfylder derfor ikke forsikringsbetingelsernes krav om, at hun ikke må være i stand til at oppebære en indtjening på mere end 1/3 af den indtægt, der er sædvanlig for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn. ***På dette grundlag er det selskabets opfattelse, at den samlede indtægt ved ansættelsen i fleksjobbet må tages i betragtning ved vurderingen af, om forsikrede opfylder betingelserne for at opnå dækning fra pensionsordningen ved erhvervsevnetab. Som konsekvens heraf opfylder forsikrede ikke for tiden betingelserne for en udbetaling ved erhvervsevnetab, hvorfor klagen ikke kan tages til følge.***"

Nævnet har gennemgået sagens lægelige akter. Af lægeerklæring dateret 2/3 2000 fra speciallæge i fysiurgi og reumatologi fremgår bl.a.: "Er kommet til skade ved ulykkestilfælde i 1994. Har som følge af ulykkestilfældet mistet sit arbejde. Revalidering har været vurderet af Social- og Sundhedsforvaltningen. Man fandt at klienten måtte vælge mellem pensionsansøgning eller flexjob. Er nu efter ønske placeret i flexjob i lettere kontorarbejde, hvor klienten kan tage hjem når klienten har mange smerter. Arbejder maximalt 4 timer om dagen fra 28.01.2000. I denne periode tiltagende smerter ned i venstre ben. Klienten føler ikke at klienten kan holde til dette i længden. Klienten er tilkendt 8% mén efter ulykkestilfældet. Klienten arbejdede inden ulykkestilfældet fuldtids som sekretær for praktiserende speciallæge. … **KONKLUSION** Det drejer sig om en 46-årig kvinde, lægesekretær, der er kommet til skade i 1994, da klienten faldt og slog ryggen, da et stoleben på en stol, som klienten stod på, brækkede. Siden smerter fra lænd med udstråling til venstre underben og storetå. Det drejer sig klinisk og radiologisk om følger efter discusprolaps/discusruptur af 4. discus på venstre side med discogene smerter ned i venstre ben. Der er til stadighed symptomer som forværres ved belastning. Herunder når klienten sidder. Der er ikke yderligere konservative behandlingsmuligheder. Det er usikkert om overvejelser med henblik på evt. stivgøring kan have effekt. Der foreligger en varig nedsættelse af erhvervsevnen i ethvert erhverv til langt under halvdelen, formentlig til under 1/3, hvilket er i overensstemmelse med det tilskud, der for øjeblikket gives til klientens flexjob."

Af pensionsregulativet fremgår bl.a.: "**§ 5 Pensionsydelser.** Pensionsordningens formål er at sikre medarbejderen og dennes efterladte økonomisk ved lønbortfald på grund af erhvervsevnetab, død eller alderspensionering. … **§ 6 Udbetaling ved erhvervsevnetab.** Udbetaling sker, når medarbejderen er fratrådt sin stilling, og erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3. … **§ 11 Fratrædelse.** Fratræder medarbejderen, uden at være berettiget til pension fra denne pensionsordning, bortfalder gruppelivsforsikringen."

Af regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse fremgår bl.a.: "**Regulativ for præmiefritagelse og invalideydelse** (invalidepension og invalideforsikringssummer) **Definition af invaliditet** 1. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at er-

hvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, og det skal være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse er og fortsat må anses at være nedsat til 1/3 eller derunder. 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. … **Præmiefritagelsens respektive invalidepensionens ikrafttræden og ophør** … 6. KP kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse respektive fortsat udbetaling af invalidepension betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Af forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikringen fremgår bl.a.: "**FORSIKRINGSBETINGELSER FOR GRUPPELIVSFORSIKRING** … **§ 4. Invaliderente.** Omfatter gruppelivsforsikringen invaliderente, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsordningen, men inden det i aftalen fastsatte tidspunkt for dækningens ophør, dog længst til den 67. år - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet efter F.G.s skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. … F.G. kan efter et års udbetaling gøre ret til fortsat udbetaling af invaliderente betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig pension, der svarer til nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt klageren efter forsikringsaftalen er berettiget til at modtage den løbende invalideydelse samtidig med, at hun oppebærer fuld løn i

kraft af sit fleksjob, er af en så principiel karakter, at dette spørgsmål bør afgøres af domstolene.

Under henvisning til § 4 i nævnet vedtægter

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen